

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 08, 2016

Nummer 8, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:426](#) 09-02-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:328](#) 27-01-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:331](#) 20-01-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:9728](#) 17-12-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:9095](#) 01-12-2015

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2015:3883](#) 30-09-2015

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 14-01-2016

Mandet/Frankrijk

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Verrekening bij echtscheiding. Heeft de vrouw een te verrekenen geldsom verborgen gehouden en de man daardoor benadeeld? Hof oordeelt in navolging van de Hoge Raad dat een beroep op artikel 3:194 lid 2 BW eerst aan de orde is, nadat een verrekening tussen partijen onderling of door de rechter is vastgesteld.

De man stelt in hoger beroep dat de vrouw tijdens de echtscheidingsprocedure spaargeld op de rekening van haar zoon en schoondochter heeft gezet. Door deze informatie achter te houden heeft zij geprobeerd de man bewust te benadelen. Eerst nadat de man in de procedure bij de rechtbank e-mailverkeer had overgelegd waaruit kon worden afgeleid dat de vrouw geld op een rekening van haar zoon en schoondochter had staan, heeft zij een en ander ter zitting toegegeven en gezegd dat het wellicht een bedrag van € 5.000 zou kunnen zijn. Zij heeft echter geweigerd stukken over te leggen, waaruit een en ander valt af te leiden. De vrouw heeft dan ook geprobeerd gelden te onttrekken aan de verdeling van de gemeenschap. De man schat het spaartegoed van de vrouw op de rekening van haar zoon en schoondochter op € 37.500. Dit bedrag dient op grond van artikel 3:194 lid 2 BW geheel aan de man te worden toegescheiden.

Het hof oordeelt als volgt. Het stelt voorop dat, indachtig het arrest van de Hoge Raad van 4 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:3475, een beroep op artikel 3:194 lid 2 BW eerst aan de orde is, nadat een verrekening tussen partijen onderling of door de rechter is vastgesteld, zodat de grief van de man reeds in deze zin geen doel treft. Nu ook naar de man stelt, de vrouw ter zitting van de rechtbank (schoorvoetend) heeft erkend dat zij spaargeld op de rekening van haar zoon heeft overgemaakt, kan niet worden gezegd dat de vrouw opzettelijk tot de gemeenschap behorende goederen heeft verzwegen, zoek gemaakt of verborgen heeft gehouden in de zin van artikel 3:194 lid 2 BW. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het spaargeld tussen partijen verrekend dient te worden. Voorts oordeelt het hof dat daarbij niet uitgegaan moet worden van de niet gemotiveerde schatting van de man van een bedrag van € 37.500, maar van het bedrag waarvan ook de rechtbank is uitgegaan van € 5.000. Dat bedrag wordt verrekend.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 09-02-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:426

Zaaknummer: 200.161.688/01

RECHTSPRAAK

Wat is de behoefte van het kind als geen inkomensgegevens bekend zijn? Hof gaat uit van een fictief nettogezinsinkomen dat niet meer dan € 1.000 per maand bedraagt en leidt daaruit de behoefte van het kind af.

De rechtbank heeft het verzoek van de vrouw tot vaststelling van een kinderalimentatie ten bedrage van € 250 per maand, vermeerderd met uitkeringen ten behoeve van het kind die de man kan of zal ontvangen en met de indexering, afgewezen. De vrouw gaat in hoger beroep.

De vrouw stelt dat zij niet meer beschikt over exacte informatie over de financiële situatie van partijen ten tijde van het verbreken van de relatie, maar dat het gezamenlijk inkomen bij benadering € 1.900 bedroeg. Daaruit vloeit een behoefte van € 250 per maand voort. De vrouw vindt het lastig om dit inkomen aan te tonen, maar vast staat wel dat de minderjarige enige behoefte heeft.

Het hof stelt dat het de behoefte van de minderjarige niet kan berekenen bij gebreke van inkomensgegevens. Vervolgens oordeelt het hof dat het een feit van algemene bekendheid is dat de verzorging en opvoeding van een kind geldt kost. Derhalve neemt het hof aan dat de minderjarige enige behoefte zal hebben. Bij gebreken van gegevens, zowel over het inkomen van partijen als over de gezinssituatie in het verleden, zal het hof uitgaan van de behoefte die een kind op basis van de 'tabel eigen aandeel kosten van kinderen' ten tijde van zijn geboorte in ieder geval had, te weten de behoefte die een kind heeft als het opgroeit in een gezin met een nettogezinsinkomen tot € 1.000 per maand. Op grond van dit gegeven komt het hof geïndexeerd uit op een behoefte van bijna € 134 per maand.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 27-01-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:328

Zaaknummer: 200.172.955/01

RECHTSPRAAK

Is voor een uithuisplaatsing altijd een machtiging nodig of kan daarvan worden afgezien als alle betrokkenen met de uithuisplaatsing instemmen?

De rechtbank heeft het verzoek tot uithuisplaatsing van de zwangere minderjarige in een moeder-en-kindhuis afgewezen. De GI gaat in hoger beroep en voert aan dat een uithuisplaatsing voor dag en nacht volgens artikel 1:265a BW uitsluitend op grond van een machtiging uithuisplaatsing geschiedt, ook als de uithuisplaatsing zou plaatsvinden met instemming van alle betrokkenen. De GI voert vervolgens aan dat het voor de minderjarige noodzakelijk is dat zij dag en nacht in het moeder-en-kindhuis verblijft. Zij kan daar de noodzakelijke begeleiding krijgen bij haar zwangerschap en bij de verzorging van haar baby. De machtiging voorkomt ook dat de minderjarige op enig moment kan besluiten te vertrekken en zich te onttrekken aan de noodzakelijke begeleiding. De GI stelt voorts dat zonder een machtiging uithuisplaatsing een verleningsbesluit strekkende tot verblijf van een minderjarige van nul en generlei waarde is. Een gemeente kan weliswaar op grond van artikel 2.3 Jeugdwet een 'bepaling jeugdhulp' afgeven in het vrijwillig kader, maar naar de mening van de GI niet in het geval een minderjarige onder toezicht is gesteld. De GI wil met het hoger beroep duidelijkheid verkrijgen voor de praktijk of er bij instemming van alle betrokkenen nu wel of niet een machtiging moet worden verzocht.

Het hof overweegt als volgt. In artikel 1:265a BW is bepaald dat een minderjarige die onder toezicht is gesteld slechts met een machtiging tot uithuisplaatsing uit huis kan worden geplaatst. Dit is een wijziging ten opzichte van het tot 1 januari 2015 geldende artikel 1:258 lid 3 BW. Tot 1 januari 2015 kon Bureau Jeugdzorg een minderjarige dag en nacht uit huis plaatsen zonder machtiging uithuisplaatsing, indien van geen bezwaar van de ouders was gebleken. Een uithuisplaatsing grijpt diep in het familie- en gezinsleven in. Artikel 1:265a BW betreft minderjarigen over wie de kinderrechter heeft geoordeeld dat aan de grond van de ondertoezichtstelling is voldaan en dat derhalve onder meer de noodzakelijke zorg niet of onvoldoende wordt geaccepteerd. Omdat hulp in of vanuit de thuissituatie het uitgangspunt behoort te zijn, is het van belang dat de kinderrechter ook een verdergaande inbreuk op het familie- en gezinsleven te allen tijde toetst. Daar komt bij dat plaatsing van de minderjarige

zonder machtiging zou betekenen dat een ouder bevoegd is de uithuisplaatsing voortijdig af te breken. In die situaties dient dan snel alsnog een machtiging tot uithuisplaatsing gevraagd te worden. Om deze vaak acute situaties te voorkomen waarin vrijwel zonder uitzondering voortzetting van de uithuisplaatsing aangewezen is, wordt voorgesteld om minderjarigen die onder toezicht zijn gesteld slechts met een machtiging tot uithuisplaatsing dag en nacht uit huis te plaatsen, aldus de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel tot herziening van de maatregelen van kindbescherming (*Kamerstukken II* 2008/09, 32015, 3).

Het hof concludeert dat de wet en de wetsgeschiedenis geen ruimte laten voor een vrijwillige uithuisplaatsing van een onder toezicht gestelde minderjarige. Een door de gemeente afgegeven bepaling jeugdhulp (artikel 2.3 Jeugdwet) kan, indien de minderjarige op wie de bepaling ziet onder toezicht gesteld is, niet in de plaats komen van een machtiging uithuisplaatsing.

Het hof oordeelt dat in het concrete geval aan de voorwaarden voor uithuisplaatsing is voldaan.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 20-01-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:331

Zaaknummer: 200.180.165/01

RECHTSPRAAK

Zorgregeling met de bepaling dat de vader als chauffeur niet meer met de minderjarige zal autorijden op straffe van verbeurte van een dwangsom. Verbod in strijd met artikel 8 EVRM?

De vader heeft één keer per veertien dagen een weekend zorg voor de minderjarige en verder één keer per veertien dagen op woensdag. De vader heeft epilepsie en in de afgelopen periode is sprake geweest van ontwikkelingen in het ziektebeeld. De kinderrechter heeft de bestaande zorgregeling in stand gelaten, maar de vader verboden als chauffeur met de minderjarige auto te rijden op straffe van een dwangsom.

De vader stelt zich op het standpunt dat hij in alle situaties zal handelen in het belang van de minderjarige, maar dat hij wel zelf die keuze wil kunnen blijven maken. Hij zorgt er tijdens de uitvoering van de omgang voor dat iemand aanwezig is die voor hem kan rijden als de minderjarige moet meerijden. In noodsituaties moet hij echter zelf kunnen afwegen of hij op dat moment met de minderjarige kan autorijden. Hij heeft weliswaar epilepsie, maar hij voelt een insult aankomen. Door het rijverbod met de minderjarige wordt hij te veel beperkt in zijn persoonlijke levenssfeer; het verbod en de dwangsom zijn in strijd met artikel 8 EVRM.

Het hof is van oordeel dat het belang van de minderjarige, gelet op artikel 3 IVRK, bij het nemen van een beslissing op het verzoek van de moeder te bepalen dat de vader niet meer met de minderjarige zal autorijden, dient te prevaleren boven de rechten waarop de vader zich beroept op grond van artikel 8 EVRM. Gebleken is dat de vader het afgelopen jaar te maken heeft gehad met een aantal epileptische aanvallen. Partijen verschillen van mening over frequentie en ernst van deze aanvallen. Het hof is niet in staat een inschatting te maken, nu de vader geen nadere medische gegevens dan wel een medische verklaring omtrent zijn epilepsie, zijn epileptische aanvallen en zijn geschiktheid om auto te rijden, heeft overgelegd. Omdat de belangen van de minderjarige vooropstaan en de vader niet nader heeft gemotiveerd dat het voldoende verantwoord is om auto te rijden met de minderjarige, is het hof van oordeel dat de bestreden beslissing zowel ten aanzien van het rijverbod als ten aanzien van de dwangsom moet worden bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-12-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:9728

Zaaknummer: 200.170.945

RECHTSPRAAK

Letselschade-uitkering verknocht? Het hof oordeelt dat alleen de component smartengeld van de totale uitkering als verknocht aan de man moet worden beschouwd. Het overige deel is in de gemeenschap gevallen.

De man heeft in 2004 een bedrijfsongeval gehad ten gevolge waarvan hij fysiek niet meer in staat is datgene te doen wat hij altijd deed. Ten tijde van het bedrijfsongeval hadden de man en de vrouw nog geen relatie met elkaar. Zij zijn in 2007 getrouwd in gemeenschap van goederen. In 2015 zijn zij gescheiden. In 2011 heeft de man een letselschade-uitkering ontvangen van iets meer dan € 100.000. Uit een brief van de letselschadespecialist blijkt dat de uitkering de volgende posten kent: verminderd arbeidsvermogen, economische kwetsbaarheid, verlies zelfwerkzaamheid/werkzaamheden voor derden en smartengeld.

Tijdens het huwelijk is een deel van het totale bedrag besteed aan twee auto's, vakantie en kleding. Het resterende deel is geïnvesteerd in de bouw van een woning die de man thans bewoont. Aldus de man. De vrouw betwist dit. De vrouw wijst erop dat hoe meer tijd is gelegen tussen ontvangst van de schadevergoeding en het einde van het huwelijk, des te kleiner het deel dat verknocht is. De 'veranderlijkheid' van het verknochte goed brengt, aldus de vrouw, ook mee dat op het moment dat dit wordt gebruikt ter herinvestering in een vervangend goed, de bijzondere band tussen de echtgenoot en het betreffende goed komt te vervallen.

Het hof gaat bij zijn beoordeling uit van de standaardjurisprudentie dat de beantwoording van de vraag of een goed wegens het hoogstpersoonlijke karakter daarvan aan één der echtgenoten verknocht is en zo ja, in hoeverre die verknochtheid zich ertegen verzet dat het goed respectievelijk de schuld in de gemeenschap valt, afhangt van de omstandigheden van het geval, waaronder met name de aard van het goed, zoals deze mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald.

Het hof oordeelt dat uit de brief van de letselschadespecialist voldoende blijkt dat de schadevergoeding uit verschillende componenten heeft bestaan en dat in ieder geval een gedeelte zag op smartengeld. Het hof is van oordeel dat, alle omstandigheden in aanmerking

genomen, alleen ten aanzien van de component smartengeld door de man voldoende is gesteld om aan te nemen dat dit deel van de letselschade-uitkering als verknocht moet worden beschouwd. Het psychische en fysieke leed dat de man heeft ervaren, maakt dat dit onderdeel wegens het hoogstpersoonlijke karakter verknocht is. Met betrekking tot de overige onderdelen van de uitkering heeft de man, tegenover de gemotiveerde betwisting daarvan door de vrouw, meer in het bijzonder dat de man geen verlies aan verdien capaciteit heeft ondervonden als gevolg van de door de man gevolgde en door de verzekeraar vergoede opleiding, niet, althans onvoldoende aangetoond dat deze vanwege het hoogstpersoonlijke karakter daarvan aan hem zijn verknocht. Dat ook het door de man als smartengeld ontvangen bedrag inmiddels is aangewend voor onder meer de bouw van een huis en de aanschaf van twee auto's, doet aan de verknochtheid niet af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 01-12-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:9095

Zaaknummer: 200.170.525

RECHTSPRAAK

Stamrecht of rechten voortvloeiend uit het stamrecht verknocht? Het hof oordeelt dat de uitkeringen uit hoofde van het stamrecht die plaats hebben na de ontbinding van het huwelijk verknocht zijn.

Tussen de man en de vrouw is in geschil of de rechten voortvloeiend uit het stamrecht in de huwelijksgemeenschap vallen.

Uit de preambule van de stamrechtovereenkomst blijkt dat ‘door de werkgever in het kader van de beëindiging van het dienstverband aan de man een bruto schadeloosstelling ter zake van in de toekomst te derven inkomsten is toegekend ten bedrage van f 600.000,-- te verstrekken in de vorm van een recht op een periodieke uitkering als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onder g, van de Wet op de Loonbelasting 1964’. In artikel 1 van de stamrechtovereenkomst is bepaald: ‘het gehele door de werkgever in het kader van de beëindiging van het dienstverband van de man betaalde bedrag groot f 600.000,-- wordt bestemd als premie voor periodieke uitkeringen. De periodieke uitkeringen zullen uiterlijk ingaan op 60-jarige leeftijd en eindigen bij het overlijden van de man.’

Het hof overweegt als volgt. Of er sprake is van verknochtheid is afhankelijk van de aard van het goed naar maatschappelijke normen bezien. Naar maatschappelijke normen bezien behoren uitkeringen uit hoofde van een stamrecht die plaats hebben na de ontbinding van het huwelijk, zijnde 19 september 2011, aangemerkt te worden als verknocht indien de uitkering betrekking heeft op nadien gederfde of te derven arbeidsinkomsten. Ter zitting hebben partijen verklaard dat partijen in de huwelijkse periode de stamrechtuitkering niet behoefden te gebruiken aangezien de man over voldoende arbeidsinkomsten beschikte. Indien in de huwelijkse periode stamrechtuitkeringen zouden zijn verricht, zouden deze naar het oordeel van het hof conform vast rechtspraak van de Hoge Raad in de huwelijksgemeenschap vallen. Nu tussen partijen vaststaat dat in de huwelijkse periode geen uitkering heeft plaatsgevonden en uit de stamrechtovereenkomst evident voortvloeit dat het stamrecht betrekking heeft op suppletie van arbeidsinkomen, is het hof van oordeel dat de rechten voortvloeiende uit de stamrechtovereenkomst aan de man verknocht zijn. Naar het oordeel van het hof treft de grief van de man doel voor zover hij ingevolge de bestreden beschikking enig bedrag aan de vrouw

dient uit te keren met betrekking tot het stamrecht.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 30-09-2015

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2015:3883

Zaaknummer: 200.117.289/01

RECHTSPRAAK

Mandet/Frankrijk

Kind geboren na echtscheiding. Ouders hertrouwden en juridische band tussen echtgenoot en kind werd tot stand gebracht. Recht van verwekker om door echtgenoot gedane erkenning te vernietigen. Belangen kind bij afstammingsgegevens tegenover stabiliteit in daadwerkelijke opvoedingssituatie

Klagers zijn een echtpaar, A en B, en derde klager is C, een van hun kinderen. A en B trouwden met elkaar in 2003. Uit hun huwelijk zijn drie kinderen geboren. In 1995 lieten ze zich scheiden. Nadat de echtscheidingsbeschikking is uitgesproken werd derde klager geboren. In 1997 werd hij door B erkend. In 2003 hertrouwden A en B, op grond waarvan derde klager de staat kreeg van wettig kind van A en B. In 2005 verzocht M.G., die beweerde de natuurlijke vader van C te zijn, de rechtbank de erkenning van derde klager en tevens de legitimatie door het tweede huwelijk met A door B te vernietigen. De rechtbank overwoog dat het verzoek kon worden toegekend, aangezien derde klager binnen de termijn van 300 dagen na de echtscheiding van het eerste huwelijk van A en B werd geboren. Om deze reden was het vermoeden dat B de vader was van derde klager niet van toepassing. Bovendien was niet in geschil dat in de conceptieperiode M.G. en A een intieme relatie hadden. Verschillende getuigen verklaarden dat zij hadden begrepen dat derde klager het kind was van M.G. en A. De rechtbank overweegt dat derde klager niet de status heeft gekregen van een kind van het huwelijk tussen A en B en dat zijn belang vooral was gelegen in het kennen van zijn afstamming. Het verzoek van M.G. werd ontvankelijk verklaard en een DNA-onderzoek werd gelast. Het DNA-onderzoek kon echter niet worden uitgevoerd aangezien derde klager zich in Dubai bevond. De bijzondere curator die de rechtbank had aangesteld om zijn belangen te behartigen kon hem evenmin bereiken. De rechtbank besliste de erkenning en legitimatie van C door A te vernietigen en gelaste aanpassing van C's geboorteakte, geslachtsnaamswijziging, wijziging van het gezagsregister waardoor alleen A het gezag had over C en voorts een omgangsregeling met M.G. Ten tijde van deze uitspraak was derde klager 15 jaar oud. Het EHRM overweegt dat door de vernietiging van een bestaande juridische betrekking en vervanging van deze door een derde er sprake was van een inmenging in het familie- en

gezinsleven. De inmenging was voorzien door wet en diende om M.G's belangen te beschermen. Volgens het EHRM genoot C verschillende procedurele waarborgen. Voor de bescherming van C's belangen tijdens de vernietigingsprocedure werd een bijzondere curator aangesteld. C was op de hoogte van de procedure en had brieven naar de rechtbank gestuurd waarin hij zijn bezwaren tegen de naamswijziging naar voren had gebracht en zijn wens om zijn familierechtelijke betrekking tot B in stand te houden. Het EHRM erkent dat de nationale rechter beter is geplaatst om de belangen van de minderjarige te beoordelen. De nationale rechter onderkende het belang van A en B bij het behouden van hun familiebanden – ook na de scheiding –, daarnaast de sterke banden tussen B en C en daarnaast het belang van C om zijn afstamming te kennen. Het EHRM overweegt dat het belang van het kind heel erg belangrijk is maar dat dit begrip niet verwisseld moet worden met de wensen van het kind. Het EHRM onderkent dat de procedures onrust brachten in het familie- en privéleven van C, des te meer omdat hij in de periode van adolescentie verkeerde. Het bleek dat de rechtbank het gezag aan de moeder van C toekende. De facto bleef C in dat gezin tot dat hij de meerderjarigheid bereikte. Het EHRM concludeert dat de nationale rechter door meer gewicht toe te kennen aan de erkenning van de biologische banden tussen C en zijn verwekker dan aan de sociale situatie van de familie waarin hij opgroeide, de grenzen van artikel 8 EVRM niet had overschreden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-01-2016

Zaaknummer: 30955/12